

MUSIKA. Konpositorearen obra sinfoniko garrantzitsuenarekin bi disko grabatzen ari da egunotan orkestra

Francisco Escudero omenduko dute bere obra ezagunak interpretatuz

Euskadiko Orkestrak kontzertu berezia emango du bihar musikariaren jaioterrian, Zarautzen

Amagoia Mujika | ZARAUTZ

Musikagile batentzat egon daitekeen modurik onenean omenduko du Zarautzek bihar Francisco Escudero seme kutuna, haren hainbat obra garrantzitsu interpretatuz. Arturo Tamayo madrildarrak zuzendurik, Euskadiko Orkestra Sinfonikoa, Andra Mari abesbatza, Marta Zabaleta pianista eta Angel Pazos tenorra ariko dira zeregin horretan. Konpositorea sasoi onenean ez dagoen arren, «ahaleginak egingo ditu kontzertura joateko. Suspertzeko ona izan daiteke, bere obra entzuten duenean emozionatu egiten baita», adierazi zuen atzo bere seme Francisco Escudero. Azken bi hilabeteetan hiru aldiz izan da ospitalean, eta «oso larri egon da, baina atera da. Hala ere, makal dago».

Biharko omenaldia Euskadiko Orkestra Sinfonikoa Escudero behar duen onespina izan dezan azken aldian egiten ari den lanaren ondorioa da. Bere lan garrantzitsuen grabatzen ari da, eta konpositorearen sorterrian erakutsi nahi izan dute egiten ari diren lana kontzertua emanez, German Ormazabal Orkestrako zuzendari gerenteak adierazitakoaren arabera.

Emanaldia *Arantzazu. Poema sinfonikoa* obrarekin hasiko da, 1955ean Arantzazuk berak saritutako lanarekin. Ondoren *Manuel de Falla* omenaldia orkestra eta pianorako obra eskainiko dute, eta Marta Zabaleta pianistak hartuko du protagonismoa. Bigarren atalean, berriaz, *El sueño de un bailarín. Poema koreografikoa* interpretatuko du orkestrak, eta, azkenik, Aita Carmelo Iturriak euskarara moldatutako testuen gaineko *Joan Bautista. Orkestra eta aho-tsentszako oratorioa* eskainiko dute orkestrak eta Andra Mari abesbatzak; pasarte nagusiak Angel Pazos tenorrek kantatu ditu.

Bi disko grabatzen

Euskadiko Orkestra Sinfonikoa bi disko grabatzen ari da Francisco Escuderoen obra sinfoniko garrantzitsuenekin. «Euskadiko Orkestrak asko zor dio, eta horregatik bere lan esanguratsuen grabatzea erabaki genuen», adierazi du German Ormazabalek. Joan den astean grabatu zituzten diskoan sartu-

Francisco Escudero konpositorea duela hiru urte ateratako argazki batean.

Teknika menperatzailea, emozio kontalaria

A.M |

Francisco Escudero (Zarautz, 1913) hamasei urte zitueneko pianorako hainbat pieza konposaturik zituen. Harmonia egitura bereziak erabiltzen zituen, eta inguruko irakasle guztien gaitasunak bereak egin zituen berehala. Madrilera joan zen ikasketak jarraitzea, eta handik Alemaniara eta Frantziara Gipuzkoako Diputazioak emandako beka baten bitartez. Harmonian eta konposizioan buru-belarri sartu zen, musika klasikoaren egitura guztiak bere egin ondoren, berrikuntzetan sakonduz. Konposatzeko eta harmonizatze gaitasuna doinueta bilakatzeaz gainera, horiek paperean jartzeko sistemak landu ditu, musika pedagogian urrats berriak eginez.

Bere konposizio guztiek teknika oso landua

dute, eta euskal doinueta inspiraturiko obra berritzaile asko egin ditu, doinuak eta erritmoak eraldatuz. «Musikariok emozionatzen gaituzten gauzak kontatu behar ditugu, eta horretarako beharrezkoa da ahalik eta teknika gehien izatea». Hori idatzia utzi du maisuak.

1945ean Espainiako Sari Nazionala eman zioten. 1961ean konposizio eta harmonia katedra lortu eta Donostiako Kontserbatorioko zuzendari egin zuten. Erretiratu arteko urteetan irakatsi du harmonia eta konposizioa, baina ardua horiek bere obren konposizioarekin tarte-katu ditu beti. *Zigor* opera libretoa, *Himno de San Mames*, *Sinfonia Mitikoa*, *Arantzazu poema sinfonikoa*, *Illeta* oratorioa eta *Gernika* dira, besteak beste, bere obrarik ezagunenak. Zarautzen, jaioterrian, bizi da azkenaldian, «azken urteak etxean» igaro nahi izan dituelako.

ko dituzten lan gehienak, eta aste honetan amaituko dute.

Diskoetan konpositorearen berezko nortasuna islatzen da Ormazabalentzat, «gizon ikasia izanagatik korrante anitzetatik jan badu ere, oso estilo pertsonala du maisuak. Berezko estiloa du, eta pieza orotan nabari da bere maisutza».

Berezko konposizioa «mundu ikuskerarekin loturik» dagoela uste du bere seme Francisco Escudero. «Urte eta denbora asko eman du ikasten, musikaren langile amorratua izan da, eta hori bere obretan eta peda-

gogian nabari da, baina batez ere oso gizatiarra izan da, emozioz beteriko gizona, erraz hunkitzen dena. Bere obra gizakiarekin eta lurrarekin loturik daude. Mundua eta gizakia aldatu nahi izan ditu aitak, gogoeta

DISKOAK

Konpositorearen berezko estiloa islatzen da lan berrietan, obra sinfoniko garrantzitsuenaren bitartez

eginez eta jendearengandik gertu egonez».

Francisco Escuderoentzat «oso garrantzitsuak» dira bi disko berriak, «zoritarrez oso grabazio gutxi baitaude». Dokumentu historikoak dira, ikeritzaileentzat lagungarriak, eta espero dezagun etorkizunean aitaran lana behar bezala eza-gutzeko balio izatea, maiz itzalean geratu delako». Gizartea konturatzea nahi nuke bere musikak daukan garrantziaz; bestela, ez baitu zentzurik herri batek genioak izatea, ez badira onartzen eta ezagutzen».

Chilingirian Laukotea eta Alicia de Larrocha pianista Gaiarreko zikloan

Eduñe Elizondo | IRUÑA

Nazioartean sona handikoak diren hainbat interprete bildu dituzte Nafarroako Unibertsitate Publikoak eta Julian Gaiarre Antzokia Udal Fundazioak, elkarlanean, urrian hasi eta datorren martxora arteko zikloan. Denera zazpi kontzertu eskainiko dituzte.

Emanaldiak 20:00etan izanen dira, eta, ordu bete lehenago, egun bakoitzeko parte-hartzaileari buruz mintzatuko da aditubatzat, Gaiarren bertan: Fernando Sesma musikaria, Cecilia Leon Rodrigo Joaquín Rodrigoren biloba, Santiago Etcheberria kritikoa, Miguel Ángel Tapia pianista, Marcos Andrés Vierge musikologoa, Javier Monreal kritikoa eta Carmen Arbizu mezzosopranoa arduratuko dira kontzertuak aurkezteaz.

Chilingirian Laukoteak hasiko du zikloa, urriaren 16an. Haydn, Beethoven eta Dvoraken lanak eskainiko ditu. Azaroaren 20an, Joaquín Rodrigori omenaldia egingen diote. Pablo Sarasate Orkestrak parte hartuko du eta Pepe Romero gitarista izanen da bakarlarria. Rodrigoren beraren eta Halftter eta Manuel de Fallaren obrak joko dituzte.

Larrocha iazko partez

Abenduan, 15ean, *gospel* musika entzun ahal izanen da The Ladies of Song taldearen eskutik. Urtarilaren 8an, berriaz, Alicia de Larrochak parte hartuko du. Iaz etortzeko a zen, baina aldaka hautsi eta kontzertua bertan behera utzi zuten. Chopin, Albeniz eta Turinaren obrak ekarriko ditu. Vienako Brahms Hirukoteak, berriaz, izen bereko konpositorearen lanak eskainiko ditu, urtarilaren 20an.

Zikloa amaitzeko, Salvatore Accardo biolin joleak Italiako Ganbera Orkestrarekin joko du, otsailaren 24an, eta, Simon Estes baxu estatubatuarra, berriaz, Donald Ryan piano jolearekin batera abestuko du, martxoaren 19an.